

Man gør selv arbejdet for at komme igennem sluserne.

Familien Melbye sejler tværs

Fra Snekkersten til Stockholm, over sø og land, gennem sluser og skærgård og med mødet med en masse forskellige mennesker. - Vi har pakket det sidste hele natten. Godt trætte, men lykkelige! Nu er vi på vej!, skriver familien Melbye fra Snekkersten her i deres første sejler-beretning fra deres rejse ombord på deres skib, Quarto, på vej til Rusland.

Tekst og foto af:
Anja og Michael Melbye

AFREJSEN: En ting var vores egne forberedelser, men avisartiklen tidligere i sommer i Helsingør Dagblad betød, at også andre nu interesserede sig for vores rejse og ønskede at sende os godt afsted med det rette udstyr. Vi fik sjældne søkort og op-tegninger over blandt andet russisk farvand, hjemmelavede skitser over båd og rig med russiske og danske betegnelser for alle væsentlige dele på et skib, ekstra store fendere, sirligt skåret brændte til de kolde nætter samt håndsyede gæsteflag lavet på en lignende rejse for 25 år siden.

Sidst men ikke mindst fik vi mange opmuntrende ord og formaninger om at passe rigtigt godt på drengene og os selv på rejsen.

Mandag den 25. juli klokken 6.00 sejler vi i de første solstråler ud af Snekkersten Havn. Vi har pakket det sidste hele natten. Godt trætte men lykkelige! Nu er vi på vej!

De næste tre-fire dage sejler vi kortere stræk mod Göteborg. Undervejs møder vi flere sejlervenner med børn, hvor drengene især nyder at se deres kammerater, og gradvist tage afsked med det vante. I Varberg tjekker vi alt på storsejlet og riggen en sidste gang.

På rejse over sø og land.

De næste 3 uger sejler vi tværs igennem Sverige i enestående smuk natur. På den første del fra Göteborg til Trollhättan tager man afsked med storbyens hektiske

liv, og fra båden kan vi iagttage motorvejstrafik og biler, der suser afsted, alt imens vi snegler os gennem landskabet med 5 knob (Ca. 9 km/t).

Herefter er det slut med at møde travle mennesker for en rum tid. Vi sejler igen skove, og marker, forbi små bondegårde og dyr, der græsser ud til vores snoede vandvej. Det er tydeligt at se, at dette engang har været en hovedpulsåre.

Her er savværker, små udskibningssteder og træskibsværfter fra en svunden tid. Flere af disse steder er i dag lavet til museer, hvor man lægger til langskibs og går direkte ind. Såvel i kanalerne som i søerne er der små lystbådehavne med alle de faciliteter, en moderne sejler kan ønske sig, men også små svenske provinsbyer. Her er forretningsliv, torv, restauranter og kirker. I flere af havnene oplever vi den svenske tradition med Allsang og dans i det fri, hvor svenske kunstnere og bands synger for og publikum sang og dansede med!

»Vi får slussa tilsammans«.

Selve det at sluse op og ned har vi aldrig prøvet før. Da vi møder den første sluse, vil vi se, hvordan andre gør, før vi selv vil kaste os ud i det, men sådan kommer det ikke til at gå!

Ved ventebroen tager Rose-Marie (en lokal sejler) straks fat i os og siger:

- »I får slussa tilsammans«. Og før vi ved af det, er vi på vej ind i en kæmpe sluse. Portene lukker sig bag os, og vandet væltede op under båden, alt imens vi blev hævet 12 meter. Alle ombord holder vejret og drengene er sjældent set så stille ude på fordækket. Men alt går »bra« med gode tips fra den svenske båd. Resten af turen lærer os, at sluse op kræver de fleste kræfter fra besætningen, og sluse ned er langt mindre krævende. En enkelt dag passerer vi 16 sluser, der alle løfter os op, og det kan godt mærkes i skroget om aftenen - altså vores!

Vandfaldene

I Trollhättan er der både gamle og nye sluseværk. Byen har masser af aktiviteter for børn og voksne omhandlende vand og energi. Særligt Trollhättan vandfaldene, hvor der lukkes op for sluser, der sender 300.000 liter vand ud i sekundet, er en stor oplevelse.

Frederik: »Man lærer alligevel meget, når man rejser! Kunne vi ikke prøve at rejse i et helt år, og så være ca. en måned i hvert land?«

Det er svært at forestille sig, at en sø kan virke som

Anja serverer mad ombord.

et helt hav, når man sejler ud i den, men så stor er Vänern. Når man kigger ud i horisonten, kan man ikke se land! I dårligt vejr kan bølgerne bygge sig op, og det erfarer vi også selv! På vej over søen modtager vi en SMS fra Rose-Marie, der varskoer os om, at der er uvejr på vej, så vi ændrer kurs og søger ly i en naturhavn.

Her ligger en jagtthytte fra 1930 på klippen, og døren er åben. Vi går indenfor i den tro, at hytten stadig kan anvendes af jægere. Så udbryder Marius: »Er du helt sikker på, vi må være her far? Der ligger altså friske appelsiner i køkkenet!«

Der bliver vi voksne pludselig i tvivl og vi forlader straks hytten. Blæsevejret tager til, så vi må op om natten og tilse de kiler, vi har banket i klippen, for at sikre os, at vi bliver liggende det rigtige sted.

I Vänern ligger også Läckö Slot. Gæstehavnen ligger lige neden for slottet i de mest idylliske omgivelser. Den aften får drengene lov til at gå alene på restaurant for første gang. Vi havde gjort lidt forarbejde og aftalt med tjeneren, at de kommer alene, så de tager pænt tøj på og går afsted. Da vi ser dem lidt på afstand, slår det os, at vores to små drenge er ved at blive store. Voksenmenuen den aften består af dåsemad og salat ombord!

Spændende bekendtskaber

En særlig ting ved at sejle i et gammelt skib er, at folk henvender sig ofte, når vi ligger til kajs, for at høre om skibets historie, og det giver anledning til mange spændende bekendtskaber.

På vej ned i en sluse på Götakanalen.

En tidlig morgen bliver Quarto fotograferet af en ældre herre, der sidder i en trækajak. Vi falder i snak, og det viser sig, at han er en engelsk eventyrer, der er midt i en stor bedrift. Ene mand sejler han Østersøen rundt - samme lange tur som os - i en 150 år gammel træjak. Han gør turen efter den mand, der havde bygget jakken 150 år tidligere. Der er skrevet en bog om turen »Rob Roy on the Baltic«.

En sen aften står der en mand på kajen og spørger, om han må komme ombord og se båden. Situationen er lidt akavet for os. Dels fordi vi er ved at gå til køjs og dels fordi han umiddelbart ser noget forhutlet ud. Michael prøver at tale med ham over lønningen i stedet for, men det virker kunstigt, så han tager ham med ind i styrehuset. Over en kop the og en mazarinkage bliver vi taget med til Damaskus og får beretningen om en families flugt fra Syrien til Sverige. I

dagene efter spørger drengene meget ind til mandens situation, og vi taler meget med dem om, hvor forskellige livsvilkår mennesker kan have.

Ombord på »Holger Danske«

En anden aften henvender en mand i uniform sig til os. Efter snak om vores skib bliver hele vores besætning inviteret ombord på marinfartøjet »Holger Danske« klokken 18. Navigator Flemming Buch tager imod og giver Frederik og Marius en rigtig god og levende præsentation af fartøjet i børnehøjde, lige fra manuel styring af ror blad med taljer og jernstang til navigation med satellit og computer.

På denne første del af turen kommer vi selvfølgelig i kontakt med mange svenskere, blandt andre en mand, der har en stor interesse for klassiske motorbåde. Det bliver til en spændende eftermiddag for Michael og drengene

” Vi har sejlet en måned og alle trives ombord. Skibet er fuldt provianteret, der er bunkret vand og diesel og vi er nu klar til at sejle stik øst - over til Finland!

Anja og Michael Melbye

Følg familien Melbye

Forældrene Michael og Anja Melbye og deres sønner Frederik og Marius.

I den kommende tid vil Helsingør Dagblads læsere kunne følge familien Melbye fra Snekkersten på deres sørejse til Skt. Petersborg.

Ca. en gang om måneden bringer HD en artikel om familiens oplevelser, tanker, erfaringer og udfordringer, som de møder undervejs. Med jævne mellemrum lægger vi også videoklip ud på vores hjemmeside, hvor vi blandt andet vil møde børnene, Marius, 10, og Frederik 12, og høre, hvordan de får lavet deres lektier undervejs, om nye sejlervenner i Rusland, skypetimer i violin og optimiststævne i Skt. Petersborg.

Mødet med en turbåd på en solbeskinnet dag på Götakanalen.

over Sverige

Quarto fra Snekkersten i naturhavn i Vänern.

Det kan vi læse om i næste artikel

Stikord til næste artikel:
Barsk finsk natur og meget øde steder
Finsk gæstfrihed i eksklusiv havn i Helsinki
Folks reaktioner på rejsen til Rusland
Formalia i Rusland
Violinspil i kahytten – ”Bjarne - årets dansker”
Drengene til stor optimistregatta
”Russian coastguard - this is Quarto Quarto”

ombord i en Chris Craft fra 1955.

Et kærlighedsforhold

Alle, der har et træskib, ved, at det kræver løbende vedligeholdelse og opmærksomhed, hvis skibet ikke skal »rende fra en«. Man får faktisk lidt af et »kærlighedsforhold« til skibet, som årene går.

Det betyder, at vi dagligt har små gøremål, som bliver en del af hverdagen ombord. Eksempelvis har vi måttet slibe, lakere, skifte vinduer, efterspænde rorstammen, forstærke tovværk, tætte dækket m.m.

Af lidt større udfordringer, kom der pludselig vand ind, når vi sejlede. Gisp! Den fejl skal findes hurtigt! Det viser sig, at der kommer vand ind ved skruerakslen. Efter grundig overvejelse går Michael til opgaven, på trods af at skibet ligger i vandet, og heldigvis lykkes det at montere en ny »fedtsnor«,

så vandet bliver på ydersiden af skroget igen!

For nyligt kunne vi ikke få vore nyindkøbte gasovn til at virke. Det er vigtigt, da måltiderne ombord hører til dagens højdepunkter, når man er til havs. Det skal vi ha løst snarest! På turen kalkulerer vi også med visse forbedringer, der skal klares undervejs. Vi har fået vores VHF radio til at virke efter 20 års tavshed, og næste opgave vil være at få rotorrudden til at du, så vi kan se ud, når der står røgvand eller kraftigt regn ind på ruderne i styrehuset.

En lille kuriøs historie om Quartos tid på Grønland. Da jeg købte skibet for 25 år siden, hvor Quarto var kommet hjem fra Grønland, var det en stor oplevelse at kigge rundt i maskinrummet. Her var det tydeligt, at Quarto sejlede et sted, hvor du ikke umiddelbart kunne ringe efter assistance, hvis noget gik i stykker ombord. På hylde

Om Götakanalen

- Turen fra Göteborg tværs over Sverige til Mem ved Østersøen går via elve, søer og kanaler og er på ca. 500 km, hvis man sejler den korteste vej over søerne.
- Undervejs krydser man Sveriges største sø Vänern, der er på størrelse med Sjælland, og Vättern der er ½ så stor. Götakanalen, fra Sjøtorp i Vättern til Mem, er en kanal på 190 kilometer, hvoraf de 87 kilometer er gravet.
- Det tog 58000 soldater 22 år at grave kanalen, der blev indviet i 1832.
- På turen passerer man 66 sluser, heraf de 58 på Götakanalen. På det højeste punkt, søen Viken, sejler man 92 meter over havets overflade.

lå der en ekstra af alle vitale motordele, og ikke kun pakninger og smætter! Der lå højtrykspumper, generator, starter, vippetøj, fødepumper mv. Jeg har siden da tilstræbt at følge dette gode eksempel, og det er flere gange kommet mig til gode. Nu også på denne tur, hvor et skruerakslen var utæt.

Vejret

Sommervejret har været meget vekslende. Dage med 25 grader let vind og sol, dage med 14 grader, hård vind og masser af regn og alle nuancer mellem disse to yderpunkter! Når vejret er godt, er det nemt at holde humøret højt ombord. Bare tær på dækket, en dukkert fra skibet og ligge i solen på fenderne på fordækket og kigge op i sejlet. Ahh!!! Det

er en anden verden at sejle, når vejret er dårligt! Når alt er vådt og vinden piver om ørerne og vandet nærmest er sort, påvirker det alle. Den bedste kur mod dette er, når Anja går i kabyssen og laver pandekager til alle. Det hjælper gevaldigt på humøret, på de skrubbende dage!

Hvis vores rejse skal lykkes, er vi meget opmærksomme på, at drengenes interesser skal have plads på turen. Det er trods alt lang tid, vi er væk hjemmefra.

Deres store interesse for optimistjollesejlad bliver imødekommet, da de bliver inviteret til kapsejlad i Linköping Jolleseglar Clubb. Svensk venlighed medfører, at hele familien bliver transporteret hjem til skibet efter stævnet, med 35 knob i RIB-båd over Roxen!

Frederiks store ønske er at blive pilot, og han interesserer sig meget for fly. Derfor er det blevet til flere lange gåture for Michael og Frederik til militære og civile lufthavne for at »plane-spotte«. I Karlsborg kommer de måske lidt for tæt på flyene, hvorfor militærpolitiet kommer kørende i silende regn, og følger efter dem, indtil de vender snuden om igen.

Marius elsker at fiske, og det bruger vi en del tid på sammen med ham. Han foretrækker stadigvæk at sætte fiskene ud igen, så det gør vi!

Sidst men ikke mindst skal det nævnes, at en havn med WIFI udløser glædesråb ombord, for så kan man lige downloade et nyt spil og spille online.

Første skoledag

Og så er der jo det med lektier og pligter. Da vi har sejlet i 2 uger, er der første skoledag ombord. Inden afrejsen havde vi aftalt med drengene, at vi følger skoleårets dage som derhjemme, så når de skulle starte i skole hjemme i Snekersten, så har vi også gjort det her ombord! Oprindeligt havde vi en forestilling om at lave skole en time formiddag og en time eftermiddag, men faktum er, at det ikke er lykkedes os.

I stedet for er det ofte mellem kl. 20 og 22 om aftenen, at vi får det lavet. Om de jubler over det?? Det ville nok være en overdrivelse.... På anden dag med lektielæsning siger Marius allerede om morgenen: »Jeg bliver nødt til at sygemelde mig i dag, så jeg kan desværre ikke lave lektier!«

Da Michael en dag siger til Frederik, at han skal skynde sig at komme op på dækket og hjælpe ham, kommer det højt og tydeligt fra kahytten: »Slap lige lidt af far – det er weekend!«

Sidste stræk til Østersøen

Det er en overvældende oplevelse at se, hvor mange kilometer, der rent faktisk er gravet og sprængt for at etablere denne søvej mellem Kattegat og Østersøen. På nogle steder er der så smalt, at man ikke kan passere de gamle tur-færger, men må vente på dem.

Det med det rolige tempo kendetegner hele turen på tværs af Sverige. Cyklister og gående langs kanalen giver sig ofte tid til at stoppe op og vinke, tage billeder af både og iagttagelse slusningerne. Afgørende for, at al sejladsen her fungerer, er de søde, hjælpsomme og dygtige bro- og slusevagter. Da vi skal igennem den sidste sluse, siger slusevagten, at denne dag er den sidste på sæsonen, hvor alle sluser er betjent! Herefter skal man lave særskilte aftaler hver gang, en sluse skal passeres! Lidt heldige har vi lov at være!!

Strækket fra Götakanalen

til Stockholm går igennem skærgård. Denne normalt smukke strækning, viser sig fra sin bidske side med hård modvind, dårligt sigt og regn. Navigationsfærdighederne kommer gevaldigt på prøve. Konstant skal der holdes øje med skær og afmærkninger. Syd for Stockholm bryder solen gennem skyerne, og vi ser de store eksklusive villaer med tilhørende bro og både på skærgårdsøerne.

Stockholm

Da vi kommer sejlede til Stockholm, er det en stor kontrast inden for få timer at være omgivet af krydstogtskibe, et virvar af lokale færger og turbåde samt speedbåde, der ræser i alle retninger.

Vi lægger til i Vasa Havn, som ligger lige ved Vasa museet og tæt på Gamla Stan. Eneste danske båd i havnen er langturssejlerne Henning og Anny, der blandt andet giver os gode fif om de baltiske lande. Henning låner os også et søkort, vi ikke selv har kunnet skaffe.

Efter besøget på deres båd - en rigtig stor moderne X-båd - siger Frederik: »Ok, der blev vi vist udkonkurreret i både størrelse og luksus«. Og det havde han nok ret i!

En lidt kritisk ting på vores rejse er, at vi har bestilt nogle søkort i Tyskland, der skulle leveres i en butik i Stockholm, samt fået eftersendt enkelte effekter hjemmefra, som vi glemte ved afrejsen.

Vi holder alle vejret, da vi kommer hen til ekspeditenten i »Captains« og han ligner et stort spørgsmålstegn, da vi siger, hvem vi er! Lettelsen er stor, da en mere moden her spørger, om vi er den danske familie, der er på vej til Rusland. Pyhha! Alle kort, VHF-certifikat og andre effekter er nået vel frem!

Skønne dage i en pulserende storby, hvor besøget på Vasamuseum er et must og en stor oplevelse for børn og voksne. Vi er også på sightseeing i Gamla Stan, i Tivoli »Grønnegården« og vinde karameller, på skibsmuseum og sidst men ikke mindst overværer vi OL-finalen mellem Danmark og Frankrig på en nærliggende sportspub. Stor jubel hos besætningen da vi vinder.

Sæsonen er på det sidste.

Da vi sejler videre nordpå, ligger vi til i små havne, hvor det er tydeligt, at sæsonen er på det sidste. Hyldeerne i kioskerne er halvtomme og havnefogederne bekræfter, at der ikke rigtigt kommer flere gæstebåde.

Vi har sejlet en måned og alle trives ombord. Skibet er fuldt provianteret, der er bunkret vand og diesel og vi er nu klar til at sejle stik øst over til Finland!